

Sygn. akt I ACa 229/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Marzanna Góral

Sędziowie: SA Beata Kozłowska (spr.)

SO del. Dagmara Olczak-Dąbrowska

Protokolant: sekr. sądowy Sławomir Mzyk

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. M.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą

w W., (...) spółce akcyjnej z siedzibą

w W., (...) spółce akcyjnej (...) z siedzibą w W., (...) spółce akcyjnej z siedzibą w S. i (...)

(...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 12 stycznia 2018 r., sygn. akt I C 618/14

I. zmienia zaskarżony wyrok:

- w punkcie pierwszym częściowo w ten sposób, że oddala powództwo o zapłatę kwoty 12 000 (dwanaście tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 10 czerwca 2014 r.,

- w punkcie czwartym w ten tylko sposób, że ustala, iż powódka ponosi koszty procesu w 62%, a pozwany (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. w 38%,

II. oddala apelację w pozostałym zakresie,

III. znosi wzajemnie między (...) spółką akcyjną z siedzibą w W. a M. M. koszty postępowania apelacyjnego,

IV. zasądza od (...) spółki akcyjnej z siedzibą

w W. na rzecz (...) spółki akcyjnej

z siedzibą w W. kwotę 675 (sześćset siedemdziesiąt pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Dagmara Olczak-Dąbrowska Marzanna Góral Beata Kozłowska

Sygn. akt I ACa 229/18

Uzasadnienie postanowienia z dnia 8 maja 2019 r. w przedmiocie odrzucenia apelacji

Powódka M. M. wystąpiła przeciwko (...) S.A. w W., jako ubezpieczycielowi odpowiedzialności cywilnej (...) W., z roszczeniami o zadośćuczynienie i odszkodowanie w związku z urazami, jakich powódka doznała w dniu 11 stycznia 2013r.

Pozwany (...) S.A. w W. nie kwestionował swojej odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 r., ale roszczenia powódki uznawał za niezasadne.

Pozwany w odpowiedzi na pozew oraz w piśmie z 20 października 2014 r. wniósł o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanych na podstawie art. 194 § 1 k.p.c. (...) S.A., (...) S.A., (...) S.A. i (...) S.A. (...).

Wobec wniosku pozwanego postanowieniem z dnia 31 października 2014 r. Sąd wezwał na podstawie art. 194 § 1 k.p.c. do udziału w sprawie charakterze pozwanych (...) S.A., (...) S.A., (...) S.A. (...) S.A. (...).

Wyrokiem z dnia 12 stycznia 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie:

- 1. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz M. M. kwotę 61 380,13 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 10 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty;**
- 2. oddalił powództwo w stosunku do (...) Spółki Akcyjnej w W. w pozostałym zakresie;**
- 3. oddalił powództwo w stosunku do pozostałych pozwanych;**
- 4. dokonał stosunkowego rozdzielenia kosztów pomiędzy powódką M. M., a pozwanym (...) Spółką Akcyjną w W. w ten sposób, że powódka ponosi koszty w wysokości 52,97 %, a pozwany ponosi koszty w wysokości 47,03 %, pozostawiając szczegółowe wyliczenie kosztów referendarzowi sądowemu;**
- 5. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W., (...) Spółki Akcyjnej (...) w W., (...) Spółki Akcyjnej w S. i (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty po 3 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.**

Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku wskazał, że niewątpliwie (...) S.A., (...) S.A., (...) S.A. (...) S.A. (...) na podstawie zawartego porozumienia o koasekuracji w zakresie ubezpieczeń zawartych w ramach przetargu nr(...) przyjęły na siebie część ryzyka związanego z umową odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego (...) W.. Natomiast z analizy treści stosunku ubezpieczeniowego wynika, iż nie można przyjąć, aby podmioty będące koasekurantami mogły być stroną pozwaną w niniejszym procesie. Na podstawie umowy ubezpieczenia oraz OWU to pozwane (...) S.A. zobowiązane jest zarówno do przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego oraz ewentualnej wypłaty odszkodowania, a zatem (...) S.A. jest biernie legitymowane do występowania w charakterze strony pozwanej. W tej sytuacji Sąd Okręgowy uznał, że brak jest podstaw do przyjęcia bezpośredniej odpowiedzialności pozwanych (...) S.A., (...) S.A., (...) S.A. (...) S.A. (...) wobec powódki M. M.. Sąd Okręgowy wskazał, że (...) po wypłacie stosownego odszkodowania na rzecz poszkodowanego ma roszczenia regresowe w stosunku do pozostałych koasekurantów w zakresie ich procentowej odpowiedzialności określonej w porozumieniu o koasekuracji. W związku z tym Sąd przyjął, że (...) S.A., (...) S.A., (...) S.A. (...) S.A. (...) nie mają legitymacji biernej i oddalił w stosunku do nich powództwo w punkcie 3 wyroku. Z tych też względów, wniosek (...) S.A. o wezwanie (...) S.A., (...) S.A., (...) S.A. (...) S.A. (...) do udziału w sprawie w charakterze pozwanych na podstawie art. 194 § 1 k.p.c. okazał się bezzasadny.

W punkcie 5 wyroku Sąd Okręgowy w oparciu o art. 194 § 1 zdanie ostatnie k.p.c., wobec bezzasadności wniosku (...) S.A. o wezwanie do udziału w sprawie, zasądził od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W., (...) Spółki Akcyjnej (...) w W., (...) Spółki Akcyjnej w S. i (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty po 3 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na które to kwoty składają się wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w kwocie 3 600 zł oraz koszt opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Apelację od wyroku wniósł pozwany (...) S.A., zaskarżając wyrok w części tj. w pkt 1 jedynie w zakresie kwoty 27.000 zł, w pkt 3, w zakresie pkt 4 oraz pkt 5 i wniósł o zmianę wyroku i oddalenie powództwa w zaskarżonej części oraz zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Pozwany zarzucił m.in. naruszenie art. 194 § 1 k.p.c. w/z z art. 234 k.p.c. w z/w art. 366 k.c. poprzez uwolnienie pozostałych pozwanych jako dłużników solidarnych z pozwanym ad1 od odpowiedzialności w przedmiotowej sprawie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego w takim zakresie, w jakim odnosi się do oddalenia powództwa w stosunku do pozostałych pozwanych, jest niedopuszczalna, gdyż pozwany nie ma interesu w zaskarżeniu tego rozstrzygnięcia.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem, odpowiedzialność solidarna dłużników istnieje w interesie wierzyciela, zatem wierzyciel nie może być zmuszony do prowadzenia procesu przeciwko wszystkim dłużnikom. To bowiem do wierzyciela należy wybór, od których z dłużników będzie dochodził roszeń (art. 366 k.c.), a w konsekwencji przeciwko którym z dłużników będzie prowadził i kontynuował proces. Pozwany, będący jednym z dłużników solidarnych, nie może, jako współuczestnik materialny, zaskarżyć wyrok w części oddalającej powództwo w stosunku do pozostałych dłużników - występujących po tej samej stronie procesowej - chociażby rozstrzygnięcie sądu oddziaływało na jego odpowiedzialność. Zaskarżenie wyroku w części oddalającej powództwo względem innych pozwanych może nastąpić tylko przez powoda (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z 11 maja 1966, II CR 387/66, OSNC 1967/7-8/133; z 4 września 1967 r., OSNC 1968/4/70, I PR 245/67; z 11 listopada 1977 roku, IV CR 306/77; z 22 kwietnia 1991 r., III CZP 34/91, OSNC 1992/2/24; z 24 czerwca 1998 r., I PKN 169/98, OSNP 1999/13/423; z 19 czerwca 2002 r. II CZ 54/02; z 2 marca 2011 r., II PK 202/10).

Z kolei w postanowienie z dnia 7 marca 2017 r. II CZ 158/16 Sąd Najwyższy wskazał, że z art. 365 § 1 k.p.c. i art. 366 k.p.c. wynika, że prawomocność materialna nie występuje w relacjach między współuczestnikami sporu występującymi po tej samej stronie procesowej. W razie więc wytoczenia powództwa przeciwko dłużnikom solidarnym, w procesie regresowym między dłużnikami, strony takiego procesu mogą powoływać wszystkie twierdzenia i zarzuty, w tym także te, które nie zostały podniesione względem wierzyciela w prawomocnie rozstrzygniętym procesie. W myśl art. 366 k.p.c. zapadły w sprawie wyrok nie ma powagi rzeczy osądzonej pomiędzy kilkoma osobami występującymi w procesie po jednej stronie. Wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko między tymi samymi stronami, przez co należy rozumieć przeciwstawne strony procesowe, a więc powoda czy powodów z jednej, a pozwanego czy pozwanych z drugiej strony.

Środek zaskarżenia powinien być wniesiony przez legitymowany do zaskarżenia danego orzeczenia podmiot prawny. Skoro pozwanego nie można uznać za stronę pokrzywdzoną rozstrzygnięciem ujętym w punkcie trzecim wyroku, to apelacja pozwanego w tym zakresie podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Pokrzywdzenie orzeczeniem (gravamen) zachodzi bowiem wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie jest obiektywnie w sensie prawnym niekorzystne dla skarżącego, tj. gdy z punktu widzenia jego skutków związanych z prawomocnością materialną, skarżący nie uzyskał takiej ochrony prawnej, którą zamierzał osiągnąć przez procesowo odpowiednie zachowanie w postępowaniu poprzedzającym wydanie orzeczenia, a w razie jego braku zaskarżone orzeczenie per se wywołuje takie skutki. Pokrzywdzenie orzeczeniem jest przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia (zob. uchwała

składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC 2014, Nr 11, poz. 108). Taka natomiast sytuacja nie zachodzi w niniejszej sprawie.

Dlatego też w oparciu o art. 373 k.p.c. w związku z art. 370 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.

Dagmara Olczak – Dąbrowska Marzanna Góral Beata Kozłowska